

El llinatge dels catalans

Autor: Sergi Turiella

Data de publicació: 08-11-2016

En Segri Turiella ens parla dels avantpassats grecs de la casa reial catalana a partir de l'entroncament de Maria Comnena amb els nostres comtes-reis.

El llinatge dels comtes de Barcelona segueix una política de relacions estretes amb l'Imperi Romà, i sobretot perquè a partir del casament de Pere el Catòlic amb Maria Comnena, de Montpeller, filla de la princesa Eudòxia, el casal queda emparentat amb la família imperial romana. A la Crònica Pisana es parla de Ramon Berenguer, l'avantpassat, com a "catalanicus", però no és llatí. És una paraula grega, escrita en alfabet grec, "katalanpros", el més brillant, el resplendent...

Tal com s'explica en el llibre tant interessant de "La Dama de Bizanci", escrit per Ernest Marcos i publicat el 2013 per la Universitat de Barcelona, la gent de família imperial romana de Constatinoble s'anomenava "porfirites" per la banyera on naixien i es banyaven els emperadors Comnens. Això ens porta al sepulcre de l'enterrament de Pere el Gran: una banyera de pòrfir, de manera que ell mateix estava reivindicant el seu llinatge imperial. Les pintures de Pere el Gran, així com de l'estàtua coneguda com a Carlemany de Girona, i l'aspecte físic que revela el documental sobre el cos de Pere el Gran lliguen tots els uns amb els altres. Ens mostren l'aspecte de la nissaga imperial Comnena, tal com seria igual pel que fa a la fama de lletja de Maria de Montpeller, i que es va traspasar a la seva neta Maria... simptomàticament.

Per això, el país dels gots, que s'anomenava Gòtia, comença a ser més conegut com a Catalunya a partir del segle XII. L'objectiu del casal d'Arrià era pujar de rang en l'ordre feudal, i això s'aconseguia amb els casaments familiars. Per aquest motiu, Ramon Berenguer, ja va voler esposar la princesa Eudòxia amb el seu germà Berenguer Ramon, aleshores Comte de Provença. Després es van tirar enrere per por a les represàlies de l'emperador germànic Barbarroja. Les repercussions van ser força tràgiques per a tota aquella generació involucrada en el casament fallit.

Tanmateix, a partir de Jaume I la nissaga ja va passar a tenir el sobrenom de "catalana", i els territoris del casal de

Barcelona van passar a dir-se catalans en contraposició amb el territori occitans o provençals... Per això el títol de Tirant lo Blanc amaga el significat real de la paraula "català", i la vinculació dels catalans com a part de la família imperial, cosa que es traduïa en el màxim rang o escalafó de la societat feudal, just per sota de l'emperador romà de Constantinoble. I per aquest motiu per sobre d'altres emperadors o d'altres reis d'aleshores.

Sergi Turiella

Article publicat al bloc "Els ponts de Sant Boi" el 24 d'agost del 2016.